

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 7

Penktdienis, Vasario (February) 14, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Susmuko Jungtinių Valstijų Kaltinimas, Būk Kuba Norėjo Išprovokuoti Susikirtimą

WASHINGTON. — Iškilė viršūnė, kad Jungtinių Valstijų kaltinimas Kubai, būk ji norėjo išprovokuoti susikirtimą su Jungtinėmis Valstijomis ir tokiu būdu padaryti nemalonumą Jungtinėms Valstijoms kaip tik tuo metu, kada iškilo Panamos ir Jungtinių Valstijų krizis, yra visai nepagrįstas.

Kuba informavo Jungtines Valstijas per Šveicarijos ambasadorių, kad Kubos žuvininkai žuvas Meksikos įlankoje, visą mėnesį prieš Panamos ir Jungtinių Valstijų susikirtimą. Jungtinių Valstijų autoritetai sąmoningai nutylėjo šį faktą kalbėdami apie Kubos žuvininkų pažeidimą sienos prie Floridos.

Faktiniai, JAV įstatymai nenumato jokios bausmės už tokį sienos perėjimą vandenyse. Federaliai autoritetai būtų turėję paleisti žuvininkus, kurie, matyti, visai nesąmoningai atsirado amerikiečių pusėj, bet Floridos autoritetai užsispyrė persekioti tuos 38 žuvininkus už žuvavinimą amerikiečių vandenyse.

Kuba, iš savo pusės, kaip žinia, paremdama savo protestą, sulaukė vandenį amerikiečių militarinei bazei Kuboje, Guantaname. Be to, Kuba, kaip ir Panama, pareikalavo, kad amerikiečiai pasitrauktų iš šios bazės, kur jie laikosi 1903 metų sutartimi, sudaryta kolonializ-

Italija ir Francija Plečia Prekybą su TSRS

ROMA. — Nespėjus Prancūzijai paskelbti, kad ji veda derybas su Tarybų Sąjunga prekybos praplėtimui, kaip Italija paskelbė irgi plečianti prekybą su Tarybų Sąjunga.

Keturių metų Italijos su Tarybų Sąjunga sutartis padidins net 50 nuosimėjų jos prekybą su TSRS — ir pasieks 240 milijonų lirų per metus laiko.

Italijai reikalinga padidinti eksportą. Ji turi importuoti daug aliejaus, tai reikia kitus produktus eksportuoti.

Italijos ir Tarybų Sąjungos santykiai yra geri jau ilgas laikas, o dabar, prekybai vis plečiantis ir didėjant, numatoma, kad santykiai taipgi stiprės ir gerės.

mo laikais. Jungtinės Valstijos, jeigu jos taip elgtųsi, kaip kalba apie kolonializmą, nieko nelaukdamos pasitrauktų iš Guantanamo.

Jungtinės Valstijos, iš savo pusės, ne tik nemano reikalą švelninti, bet per valstybės departamentą kaitina situaciją. O Goldwateris, noris būti kandidatu į prezidentus, tiesiog reikalauja, kad JAV jėgos per jėgą užimtų vandens šaltinius, iš kurių Guantanamo gaudavo vandenį.

JAV, šale to, padidinsiančios reikalavimus, kad Vakarų šalis nutrauktų prekybą su Kuba. Tos šalys ir kompanijos, kurios ir toliau prekiausiančios su Kuba, būsiančios pašalintos iš JAV rinkų.

Klausimas bus iškeltas ir NATO konferencijoj.

Bomba 2 Amerikiečius Užmušė ir 20 Sužeidė

SAIGON. — Kazkas buvo padėjęs dvi bombas po sėdynėmis stadione, kur daugiausia amerikiečiai sėdi. Sprogdomos bombos du amerikiečius militaristus užmušė ir 20 sužeidė. Iš sužeistųjų nekurie gana sunkiai.

Kaltė, žinoma, metama ant partizanų ar jų simpatikų, bet galėjo būti ir Diemo draugai, kurie dar nepamirško, kad Diemo režimą nuversti sugalvojo amerikiečiai.

Po to, kai galią paėmė generolas Khanh, partizanų aktyvumas taipgi pagyvėjo. Eilė vietų generolo Khanh jėgos smarkiai nukentėjo. Visa eilė postų buvo sunaikinta.

SAKO SABOTAŽNINKAI IŠSPROGDINO TRAUKINĮ

MIAMI. — Sako sabotažnikai išsprogdino prekinį 91 vagono traukinį čionai ir tokiu būdu užlaikė traukinių judėjimą į Miami. Jie taip pat susprogdinę vienintelį geležinkelio keltuvą pietinėj Floridoj.

Nuostolių esą apie \$250,000.

Norima bėda mesti gelžkeliems, kurie streikuoja nuo praėjusių metų birželio 23 dienų.

Streike dalyvauja 11 unijų.

BRITANIJOS PREMJEJAS LANKESI PAS PEARSONĄ

OTTAWA. — Britanijos premjeras Sir Alec Douglas-Home svečiavosi pas Kanados premjerą L. B. Pearsoną tris dienas ir tarėsi tarptautiniais klausimais.

Jie turėję labai daug klausimų apkalbėti.

Amerikos - Kanados Kortos ant Stalo

OSHAWA. — Kanados pašto viršininkas John R. Nicholson pareiškė čia liberalų susirinkime, kad Kanados ir Jungtinių Valstijų santykiai dabar daug geresni. Kanada išryškina savo ekonominius ir politinius užmojus. Amerikiečiai gerai žina Kanados nusistatymą. Abiejų kortos esančios atidengtos ant stalo.

Su amerikiečiais esą labai sunku derėtis. Už tai Kanadai esą reikalinga tvirtai laikytis savo nusistatymo.

Jis esąs įsitikinęs, kad visi nesutikimai tarp Kanados ir Jungtinių Valstijų bus išspręsti diplomatiniais keliais. Ir vyriausybė daranti viską, kas galima, kad apgynus Kanados interesus.

Ganos Spauda Kaltina JAV Srokalbiu

AKRA. — Ganos oficialus laikraštis kaltina Jungtinių Valstijų pareigūnus toje šalyje dalyvavimu suokalbėje nuversti Ganos valdžią ir nužudyti patį jos prezidentą Nkrumah. Laikraštis ypač smerkia "taikos korpusą" ir centralinės žvalgybos pareigūnus už suokalbėje dalyvavimą.

Ganos valdžia bus socialistinė. Ji ir pirmiau jau linko prie socialistinių šalių. Jungtinių Valstijų spaudos ir valdžios kai kurių pareigūnų požiūris link jos buvo nedraugiškas.

Ganoje dėlto yra prastas atsinešimas link Jungtinių Valstijų.

AMMAN. — Jordano karalius Huseinas kviečia JAV prezidentą Johnsoną į svečius.

Ivyko Susikirtimas tarp Etiopijos ir Somalijos

NAIROBI. — Atsirado dar vienas opus taškas pasaulyje. Ivyko ginkluoti susikirtimai tarp Etiopijos ir Somalijos jėgų. Kovos tebeinančios.

Per susikirtimus šeštadienį 100 somalių buvę užmušta ir 200 sužeista. Etiopijos jėgos atrėmusios somalių pastangas įsiveržti į Etiopijos žemę. Devyni etiopai buvę užmušti ir 44 sužeisti.

PRINCESE ISSIZADEJO OLANDIJOS SOSTO

HAGA. — Olandijos princesė Irena geriau atsidėjo teisių į sostą, negu kad savo vaikino Ispanijos princas Carlos of Bourbon-Parma.

Kadangi princas katalikas ir fašistuojantis, tai Olandijos vyriausybė pareikalavo, kad ji išsižadėtų teisių į Olandijos sostą. Ji buvo antroji vietoj.

Princesė perėjo katalikų tikėjimą ir išsižadėjo teisių į sostą. Ji tokiu būdu negalės grįžti į Olandiją.

Politikieriai Kalti Už Mokslo Šlubavimą

TORONTO. — Universitetų asociacijų paruoštame pareiškime, kuris iškilo viršūn šiomis dienomis, Ontarijos politikieriai kaltinami už Ontarjos universitetų žemą stovį.

Daugiausia kaltės verčiama ant buvusios vyriausybės, kuri nežinojusi, ką reikia daryti. Esąs labai apleistas tyrinėjimo darbas, knygynai ir pats studijavimas.

Ontarijos universitetai esą daug žemiau, negu Britanijos ir Jungtinių Valstijų universitetai.

TSRS Laimi Olimpiadoje

INNSBRUCK, Austrija. — Žiemos olimpiadoje Tarybų Sąjungos sportininkė Lidijska Skobelkova laimėjo net keturis aukso medalius lenktyniavimuose ant ledo.

Ji yra 24 metų amžiaus, vedusi, mokytoja ir augusi Uralo kalnuose.

Hokey žaidynėse Tarybų Sąjungos sportininkai taipgi laimėjo aukso medalį, įveikdami kanadiečius 3:1.

Etiopija kaltina, būk 2,000 Somalijos kareivių, palaikomų tankų ir artilerijos, buvo užpuolę etiopus.

Ginčas tarp Etiopijos ir Somalijos eina jau seniai. Somalija teigia, kad Etiopija turi užėmus dalį Somalijos. Somalija norinti atgauti trečdalį Etiopijos ir trečdalį Kenijos. Tos sritys apgyventos vyriausiai somaliais, kurie, matyti, norėtų prisijungti prie Somalijos.

Abiejose šalyse, Etiopijoje ir Somalijoje, paskelbta pavojaus padėtis.

Etiopija ir Kenija yra pasirašiusios sutartį padėti viena kitai, jeigu reiktų kovoti su Somalija. Etiopija turi gerai apginkluotą 25,000 armiją, modernią orlaivyną. "Enija kol kas neturi gerų ginkluotų jėgų.

Somalijos armija neviršijanti 20,000. Ji neturinti orlaivyno. Jungtinės Valstijos atsiskaitė paruoti ginklus Somalijai. Dabar ji perkasi Tarybų Sąjungoj.

Neramumų Afrikoje nestinga. Konge pasireiškia sukilimai. Rwandoje bahutai puola vatutsi gentės žmones, kurie per šimtus metų dominavo Rwandoje ir įsipyko bahutamams. Vatutsai yra aukšti, apie 7 pėdų, bet bahutai skaitlingesni, tad pirmiesiems nėra galimybės atsilaikyti. Labai daug žuvę, dar daugiau pabėgę į gretimas teritorijas.

Kongo Sukilėliai Mojaši Paimti Miestą

Leopoldville. — Kongo sukilėliai po užėmimo keletos kaimų siekiasi paimti Leverville miestą, kuris yra "Palm oil centras". Britanijos - Olandijos kompanija pasiuntė tris lėktuvus iškraustyti misionierius iš Leverville, bet minyškos atsiskaitė apleisti vietą, nors jos bauginamos, kad sukilėliai, būk esą laukiniai žmonės ir "komunistų vadovaujami". Misionierių susidūrimas su sukilėliais parodė jiems visai kita.

Sukilimas eina prieš Kongo valdžią, nes ji tarnauja išnaudotojams, kolonizatoriams.

Sukilėlių vadas Pieras Mulelė buvęs Europos šalyse ir Tarybų Sąjungoje.

Oi Ta Francija!

Francija pripažino Kiniją, nepaisydama to, kad Jungtinėms Valstijoms tas labai nepatinka. Dabar ateina žinios iš Paryžius, kad Francija gal nutrauks diplomatinis santykius su Čiang Kai-šeko valdžia, kai tik Kinijos atstovybė įsikurs Paryžiuje, jeigu iki to laiko pats Čiang Kai-šekas nesusipras nutraukti ryšius su Francija.

Tas dar ne viskas. De Gaullo valdžia sutinka garantuoti iki 80 procentų sutartis su Kuba, Lenkija ir kitomis komunistinėmis šalimis. Kuba nori pirkti Francijoje už \$10,000,000 sunkvežimių, traktorių ir jų dalių. Francijos eksportas į Kubą praėjusiais metais siekė -5,000,000.

Sakoma, kad ir Belgija norinti parduoti Kubai dyzelinius motorus.

KANADA ANTROJI PLOTO DYDŽIU

Kanada žemės plotu yra antroji šalis pasaulyje. Kanados plotas apima 3,851,801 ketvirtainę mylią.

Pirmoj vietoj stovi Tarybų Sąjunga su 8,649,821 ketvirtainė mylia.

VARSUVA. — Lenkija ir Kuba pasirašė mašinerijos-cukraus prekybos sutartį.

Laurier LaPierre, McGill universiteto profesorius, kurs vadovauja televizijos programai "Inquiry" (ieškojimas). Programa rausiasi po visuomeninius reikalus, matoma pirma.

Atomas Po Mikroskopu

Neseniai daugelis mokslinės populiarizacijos žurnalų rašė apie tai, kad mokslininkai gavo lydinį, 50 kartų stipresnį už visas iki šiol žinomas nepaprastai kietas medžiagas. Be to, buvo pažymėta, kad galimybės šioje srityje toli gražu neišsem-

tos. Kaip žinoma, atomai metaluose yra išrikiuoti į darnias, griežtas eiles, sudarančias, pagal fizikų terminologiją, kristalines gardelę. Tačiau tuose metaluose, su kuriais mes dažniausiai susiduriame, kristalinė gardelė nėra ideali. Čia pasitaiko įvairių atomų tvarkos pažeidimų, pagaliau būna prisijungę svetimi atomai. Visa tai atsiliepija į metalų stiprumą.

Jeigu pavyktų atomus išrikiuoti į griežtas eiles, metalo stiprumas padidėtų dešimtis kartų! Tada plonytė vielytė pakeistų lyną, o skardos storio plokštelė savo stiprumu prilygtų tankų šarvams. Įdomu tai, kad tokio metalo, tiesa, labai nedaug jau gauta.

O kokį ryšį su tuo turi šaltis? Tie lydiniai, kaip ir visi kiti, gaminami "aklai". Juk dar niekas nematė nei atomų, nei griežtos kristalinės gardelės, nei tų mažiausių sutrikimų metalų struktūroje, kurie tiek daug nemalonumų padaro nepaprastai stiprių metalų kūrėjams.

Mokslininkai, tiesa, jau turi turtingą mikropasaulio tyrimo netiesioginių metodų arsenalą. Jie gali parašyti pakankamai pilną jo "autobiografiją". Ir vistiek daug dėsningumų bei ryšių laukia savo sprendimo. Didelė mokslininkų svajonė pamatyti atomą ir jį supantį pasaulį tapo artima realybe. Šį uždavinį padės išspręsti temperatūros, artimos absoliučiam nuliui. Magnetinių lęšių pavidalo superlaidūs prietaisai, turintieji milžiniškas galimybes, artimoje ateity bus pradėti plačiai taikyti, jie duos žmogui pirmąjį atomo vaizdą. Sunku įsivaizduoti tą iš tiesų pasakišką pasaulį, kuris atsivers prieš tyrinėtoją, pažvelgusį į tokį

mikroskopą.

Maždaug prieš 300 metų paprastas mikroskopas parodė žmonėms pirmą kartą paslaptinių mažiųjų būtybių — mikrobojų pasaulį. Šis pradžioje mažai žinomas įvykis leido vėliau žmonijai veiksmingai kovoti su ligomis. Pro elektroninį mikroskopą, didinantį 1,5 mln. kartų, mokslininkai pažvelgė į ląstelės gyvenimą ir pamatė stambią molekulę, o pro kriogeninį jie prisiskverbė dar giliau, į mikropasaulio paslaptis.

Galimas dalykas, kad artimoje ateity metalurgai sukurs nepaprastai stiprius metalus, surinkdami juos po mikroskopu taip, kaip šiandieną statybininkai sumontuoja iš detalių namą. Ištiesos tyrinėtojų kartos svajoja įminti mįslę, kokių būdu nervais, praeina impulsai, nori pažvelgti į nervų skaidulų apvalkalo sandarą.

Mikropasaulis traukia tyrinėtojus dar ir todėl, kad, sergant daugeliu ligų, kaip tik makromolekulėse atsiranda pirmieji pakitimai. Čia slypi daugelio iki šiol nežinomų ligų išaiškinimas. Ne mažesnę dova-

ną gaus ir patys fizikai, kurliantieji puikų mikroskopą.

Jūs prisimenate Andersono pasaką apie lepią princesę, pajutusią žirni, esant po 12 patajų? Pasirodo, puslaidininkės medžiagos yra "aristokratiškesnės". Užtenka įsimaišyti į milijoną gryno puslaidininkio atomų tik vienam svetimam atomui, ir puslaidininkinės medžiagos savybės smarkiai pasikeis. Dažnai šios priemonės, lyg piktžolės, sugadina visą "derlių" O kaip sunku išravėti lauką, jeigu jūs net nematote, kas jame pasėta!

Daug nelengvų uždavinių yra iškilę mokslininkams. Dabar dar nežinoma, kurie jų bus išspręsti su būsimuoju nepaprastai stipriu kriogeniniu mikroskopu. Tačiau dideli atradimai žavi kaip tik tuo, kad negalima numatyti, kur ir kada jie bus padaryti. Viena aišku: mokslininkai gaus naują, nepaprastai galingą tyrimo priemonę.

A. Rozenas

UTSR mokslininkas

Lietuviška Valgykla UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsigostimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnaviną geriausiai patyrusių Rytinėse Europoje kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Lietuvia Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Pas

Kaip nese sikeitė pasa

Štai, Bri sikiavietė pas roņautė Va Bukingham

Tuomi kai gerbė tą er ji ir komun munistų va

Bet pas n tur, nežiūrii lykas būtų, to pasiūlyt Jeigu kol ir labai kilr komunista, dėjimą.

Bėda jų jiems pasis

Kanadoje kurie rodo, lė gerus da Komunis darbo apdi moms, mini nimą civilin Dabar vi statymais t

Toronto le juokiasi jų, kurios lė dėl Kub Laikrašt raliai aut žuvininkai deraliam į dos autori tiek. Jie tuos žuvin: Laikrašt vadina kar Labai te

J. Kard nieko nelau by Sąjung: Girči, da goje viska sunku "išv kitas šalis. Bet užsi: Gaulle poli nį Vakarų Suprask iki šiol.

J. Kard kad ne T kurioje kit lyje reikal Vakarų pa tinentuose. Visur žr rolai viena sosto ir t. Tikra k

PRIPAŽIN

Kanados no Monge publika. Mongolij tų narė. Bet Kar atsisako p

Iš Kanados Gyvenimo

Konservatų partijoj reikiškiei nemažas bruzdėjimas prieš Diefenbakerio vadovybę, kuomet praėjusiuose rinkimuose konservatai pralaimėjo. Tiesa, buvo nemaža opozicija ir ruošiantis rinkimams. Pačiame kabinate buvo nepasitenkinimo juo ir net suokalbujama prieš jį. Bet kai reikėjo, kaip žmonės sako, viešai pasirodyti, kas su kuo, opozicionieriai nepasirodė.

Ottawoj įvykusioj konservatų konferencijoj iš 1,500 delegatų išdrįso atsistoti ir viešai pasisakyti prieš Diefenbakerį tikrai 30. Kiti nesirodė viešai. Tiesa, jie matė, kad opozicija nepaims viršaus, bet ir tokiaime atsitikime jų nepasirodymas viešai parodė, kad ir jie neturi nugarkaulio.

Pažymėtina dar tas, kad ši konferencija mažai ką darė dėl išdirbimo platformos, konservatų programos.

Toronte nemažai buvo triukšmaujama dėl metro gydytojo (koronerio) teigimo, būk praleidžiama pro pirštus litariamos mirtys. Kitaip sakant, užsimerkiama, netyrinėjama, nenorint užminti kai kam ant kornų. Jis buvo puolamas kaip priekabių ieškotojas.

Pasirodo, tačiau, kad metro gydytojas Dr. Morton Shulman buvo teišus. Jau ir Ontarijos prokuroras Cass sutiko, kad reikia iširti aplinkybes, kuriomis buvo paliktos žirkliukės vienos moters viduriuose laike operacijos. Ji vėliau mirė ir laike tyrimo buvo rastos tos žirkliukės viduriuose, paliktos laike operacijos.

Aukščiausias teišmas atmetė nikelio kasėjų unijos apeliaciją panaikinti Ontarijos Darbo Santykių Tarybos sprendimą, pagal kurį Sudburio lokalas buvo pervestas plieno darbininkų unijai, nors balsavimuose buvo aiškių nereguliarumų.

Tuo tarpu nikelio kompanija skelbia, kad ji pašauks į darbą atleistus 1,850 darbininkų, kadangi biznis pagerėjęs.

Studebaker kompanija, kuri likviduoja savo fabrikus Jungtinėse Valstijose ir koncentruojasi Hamiltone, Kanadoje, gali susilaukti keršto iš JAV pusės.

Kongresmanas John H. Dent, demokratas, siūlo uždėti embargą ant šios kompanijos gaminių už tai, kad ji pasitraukė iš JAV.

Praėjusiais metais vien Ontarijos gyventojai pirko alaus už \$393,962,496.

Iš tos sumos \$234,000,000 teko federalei, provincialėms ir lokalinėms vyriausybėms taksum, laisnių ir pelno formoj.

Kvebeko provincijoj sunaudoto alaus išėina po \$24.00 ant kiekvieno žmogaus, skaitant ir kūdikius.

Kanados eksportas 1963 metais viršysias importą \$412,600,000.

Bet Kanados importas iš Jungtinių Valstijų viršysias eksportą \$543,800,000.

Prie Kanados eksporto padidėjimo labai žymiai pirsidėjo tas faktas, kad daug kviečių buvo parduota Kinijai ir Tarybų Sąjungai, iš kur labai mažai importuojama Kanadon.

Kanadietis

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Prįimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi prįimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardinų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos prįimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

MIRUS TORONTE
Mūsų Bendrakeleiviu!

J. Rimšeliui

Su kuriuo sykiu pereitą vasarą važiuome aplankyti Tarybų Lietuvą, skaudžiai apgailėstaujame jo ir reiškiame giliausią užuojautą velionies giminėms ir pažįstamiems čia Kanadoje ir Tarybų Lietuvoje.

Montrealiečių turistų grupė:

J. Adakauskas

N. Mikulienė

M. Paragys

O. Strėlienė

J. Vilkelis

S. Virbalas

Kas Didžiausias Kristaus Nukryžiavimo Kaltininkas

Pastaruoju laiku daug kalbama ir rašoma apie tai, kas kaltas už Kristaus nukryžiavimą. Iki šiol katalikai kalbę vertė ant žydų. Dabar katalikų dvasiškija, įskaitant ir popiežių, kokiais tai sumetimais, nori užgerinti žydus, nuimdami Kristaus nukryžiavimo kaltę nuo žydų. Aną dieną net vienas Toronto katalikų kardinolas ant televizijos aiškino, kad už Kristaus nukryžiavimą yra tiek pat kalti ir krikščionys, kaip ir žydai.

Atvirai kalbant, daleidžiant, kad iš tikrųjų yra dievas ir buvo Kristus, tai reiktų visą kaltę suversti už Kristaus nukryžiavimą ne ant žydų ar ko kito, bet ant paties dievo.

Dievas, kaip yra aiškinama, nubaudė Adomą ir Ievą už kokio tai obuolio suvalgymą. Po to niekas negalėjo būti išganytas. Dievo rūstybė buvo tokia, kad už dviejų žmonių nepaklusnumą buvo pasmerkti visi jų ainiai. Bet dievas sugalvojo būdą savęs užgerinimui. Jis pavertė savo žodį sūnumi, pasiuntė ant žemės, kad jis būtų nužudytas, nukryžiuotas. Tik tokiu būdu jo rūstybė galėjo būti perprašyta ir žmogui dangus atidarytas.

Tai, kaip matome, pats dievas kaltas, kad Kristus buvo nukryžiuotas. Jeigu jis nebūtų buvęs nukryžiuotas ar kaip kitaip nužudytas, tai nebūtų buvę atpirkimo. Taip dievas norėjo, taip turėjo įvykti. Tokiu būdu juk negalima smerkti tų, kurie nukryžiavo Kristų, nes jie tikrai pildė dievo valią.

Kalbant apie žydus, krikščionys neturėtų pykti ant jų visai. Juk Kristus buvo žydas, žydai jį nukryžiavo, kad atidarius vartus į dangų, žydai buvo pirmieji apaštalai, krikščionybės steigėjai. Jeigu ne žydai, tai dabar visi turėtų eiti į pragarą, išganyto nebūtų.

Bet ir tai dar ne viskas. Pagal katalikų tikėjimą, tikrai katalikai, geri katalikai, gali būti išganyti. O katalikų vos kokie 400,000,000 žmonių. Tai, didelė didžiuma žmonių, priklausančių kitoms religijoms, negalės būti išganyti. Net ir protestonai, kurie pripažįsta Kristų, pagal katalikų įsitikinimą, negalės būti išganyti.

Pasaulyje yra daug religijų, kurių tarpe eina didelė kova. Kai kur net su ginklu. Indijoje neseniai žuvo tūkstančiai žmonių susirėmimo tarp hindų ir

muzulmonų. Romos popiežius vedavo karus atvertimui pagonių į katalikų tikėjimą. Nukentėjo ir Lietuva nuo tokių krikštytojų.

Klausimas dabar, ar Romos popiežius pripažins, kad ir kitos religijos yra geros? Ar jų pasekėjai ir toliau bus siunčiami į pragarą?

Jeį Kam Įdomu

Krimilaniškų prasižengėlių Toronte 1963 metais buvo 6,314. Beveik pusę sudarė nepilnamečiai.

Nepilnamečiai iš turtingųjų rajonų Winnipege laisvai geria, svaiginančius gėrimus. Policija negalinti sutvarkyti jų.

Vancouveryje praėjusiais metais iki lapkričio mėn. buvo nuteista 2,800 asmenų, 500 daugiau, negu metai atgal. Policija sudarė skvadą iš 6, kuriam pavesta sutvarkyti trijų vidurinės klasės rajonų išdykėlius.

Vėlinių vakarą 400 jaunuolių apmėtė policiją purvu, kiaušiniiais.

Niekas nesugalvoja, kaip atvesti į gerą kelią jaunimą.

Alex Ursuliak, ukrainietis, gimęs Kanadoj, 1960 metais nuvyko į Kijevą mokytis, susipažino su šokike Galina Samtsova, apsivedė ir grįždamas parsivežė Kanadon. Galina nuo 1962 metų laikoma Kanadoje pirma balerina.

Praėjusį rudenį ji lankėsi Kijeve ir šoko Odettę Gulbių ežero baletu. Motina pirmu sykiu matė savo dukterį šokant.

Dabar ji išvykusi į Paryžių, o sugrįžus į Kanadą šoks devyniuose Kanados miestuose.

A. X.

ATLANTA, Ga. — Per dvi dienas čia areštavo virš 200 negrų už demonstravimą.

Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos rūmuose buvo pašarvotas J. Kaškevičius. Prie karsto garbės sargyboje stovi Lietuvos TSR Liaudies poetas

T. Tilvytis (kairėje), "Tiesos" laikraščio vyriausiasis redaktorius G. Zimanas, revoliucinio judėjimo Lietuvoje veteranas, personalinis pensininkas J. Stimburys, Lietuvos TSR Aukš

čiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Paleckis, Partijos istorijos instituto direktorius R. Šarmaitis, to paties instituto vyresnysis mokslinis bendradarbis M. Burokevičius.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3. Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KODĖL NETURI VILTIES LAIMĖTI

Didžiojoje spaudoje dažnai išsireiškama, net vedamuose, kad Pietiniame Vietname nebus galima nugalėti partizanus. Daug kam, nežinančiam padėties, kyla klausimas, kodėl? Juk tenai amerikiečiai turi 15.000 visokių "patarėjų". Jie padeda nacionalistams helikopteriais ir kitais pabūklais. Nacionalistai turi 400.000 kariuomenės, gerai ginkluotos amerikiečių ginklais. Kaip gali tokia jėga nugalėti partizanus, neturintieji aviacijos, tankų ir kitų didesnių ginklų?

Atsakymą duoda Pietinio Vietnamo Tautinio Išsilaisvinimo Fronto atstovas N. V. Hieu, kuris dalyvavo Pasaulinės Tautos Tarybos pasitarime Varšuvoje pradžioje gruodžio mėnesio. Jis pasakoja, kad praėjusiais metais 40.000 nacionalistų armijos karių perėjo pas partizanus su visais ginklais. Partizanai turi liaudies pritarimą. Nacionalistai gerai laikosi tik miestuose. Jeigu ne amerikiečiai, tai nacionalistų jėgos greitai pakriktų.

Pasireiškias nesutikimas generolų tarpe dar labiau silpnina nacionalistų jėgas.

Štai kodėl Francijos prezidentas siūlo neutralizuoti Vietnamą. Tai esąs geriausias ir garbingiausias kelias amerikiečiams pasitraukti iš tenai. Esą, jie turėtų būti dėkingi de Galui už tokį pasiūlymą.

VISTIEK FIGUS IŠPARDAVIMAS

Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas sako, kad Columbia upės sutartis yra didžiausias bargas nuo to laiko, kai indijonai pardavė Manhatano salą už 14 dolerių ir butelį degtinės.

Jis sakė, kad Pearsono vyriausybė išsuderėjo teisę panaudoti upės vandenį drėkinimui žemių, bet tik atsitikime, jeigu išliktų didelė sausra. Bet ar gi tada laikas rengti drėkinimą, kai jau sausra išstinka? Kas gi besuspės tuomet reikiamą kanalizaciją įrengti nukreipimui vandens?

Kanada išsivadėjus teisių panaudoti upės vandenį elektros jėgos reikalams. Suprantama, nukreipiant tam tikrą dalį upės vandens į kitus kelius. O ateityje gali prisireikti Vakarų Kanadai turėti daugiau elektros jėgos ir ieškoti vandens, kuriuos būtų galima pakinkyti.

Ekspertai teigia, kad sutartis labai nevykusi Kanados atžvilgiu.

NE VIEN FRANCIJA

J. Kardelis pyksta, kam Francija pripažino Kiniją. Britanija juk seniai pripažinusi Kiniją. Yra pripažinusi Kiniją ir kitų valstybių. Britanija, be to, prekiauja su Kuba. Pardavė šimtus autobusų, keturis sprausminius keleivinius orlaivius už \$3,000,000.

Franciją reikia pagirti, kad galų gale dasiprotėjo ir pamatė, kad nesąmonė bandyti ignoruoti tokią didelę valstybę. Jungtinėms Valstijoms bus gėda, kad jos bus paskutinės.

SUNKU SUPRASTI

Iškyla viršun, kad jauna moteris mirė dėl to, kad gydytojas, kuris operavo ją, paliko viduriuose operacines žirkliukes ir užsiuvo tenai jas. Kaip tas galėjo atsitikti, sunku suprasti. Ar jis buvo toks neatsargus, o gal kaip nors užlindo kur, kad jis nepastebėjo.

Dabar bus vedamas tyrinėjimas, kaip atsitiko. Tai labai gerai. Tas atkreips atydą, kad gydytojais dar atsargesni būtų.

NEW YORK. — Per televizijos stotį kalbėjo anglų rašytojas F. Greene, turėjęs ilgą pasikalbėjimą su Kinijos premjeru Chou Enlajumi.

Chou Enlajus jam sakęs, kad

lai Vakarų imperialistai nesidžiaugia iš diskusijų tarp Kinijos ir TSRS komunistų, nes jeigu imperialistai pulktų bent kurią socialistinę šalį, tai TSRS ir Kinija eitų iš vieno.

Nemunu

Puikios pakrantės Nemuno...
Tyla... jauku ir gera.
Nusvirę beržų šakos...
Pušys pasakas šnera...

Ant Nemuno krantinės
Melsvos bangelės kylo,
O krantus jo pasiekę
Aplinkos drumsčia tylą...

Aukštai melsvoj padangėj
Debesiai pilki plakas;
Pravirksta ašarėlėm's,
Sudrėgsta smėlio takas...

Bet neilgai telyja,
Dangus vėl pragiedrėja;
Mūs garlais Nemunu
Pirmyn lyg paukštis skrieja.

Mes tuoj užtraukiam dainą
Protėvius atsiminę;
Norime drauge džiaugtis
Su visa mūs gimtine.

Palanta

Žiūrint į Ateitį

S. KARPĖ

Yra sakoma, kad kas negalvoja apie ateitį, tas nesiruošia ilgai gyventi. Bet numatyti ateitį nėra taip lengva. Pavieniais, kai kas bando sužinoti savo ateitį per visokius burtininkus. Bet to nepadarysi valstybės, visuomenės mastu. O vistiek visiems idomu, kas bus ateityje, kaip gyvenimas vystysis. Kai kurie žmonės praleidžia daug laiko galvodami apie ateitį.

Nekurių šalių ateitis aiškesnė. Pavyzdžiui, socialistinės šalys stoji į kelią, kuris aiškus, tiesus. Jos padarė posukį į naują gyvenimą, į Markso, Engelso, Lenino ir kitų numatytą. Daugelio kitų šalių gyvenimas pakrypo į tokias vėžes, kad jau aiškiai matoma, kaip jis vystysis. Tokioms šalims nėra kito kelio.

Bet yra ir tokių šalių, kur gyvenimas randasi tokioje padėtyje, jog labai sunku atspėti jo ateitį, jo vystymąsi. Tokių šalių tarpe yra ir Kanada.

Yra žmonių, kurie nei kiek nedvejodami sako, kad Kanada amžinai bus tokia, kokia ji dabar yra. Ji būsimanti kapitalistinė demokratija. Bet jų pozicija netvirta. Už tai, kad gyvenimas nestovi vietoje. Kas seniau galėjo tvirtinti, kad Britanijos imperija taip staigiai subyrės. O ji jau baigia byrėti. Tas pats atsitiko su Francijos, Belgijos, Olandijos ir kitomis imperijomis. Gyvenimas, kaip vanduo, graužia, ardo visa, kas tik yra. Pasaulyje ir visatoje nėra nieko pastovaus, vietoje stovinčio.

Daug žmonių sutinka su tuo, kad gyvenimas nestovi ir nestovės vietoje. Jiems tikrai sunku numatyti, kaip jis eis pirmyn Kanadoje, kaip jis keisis. Be abejonės, nemažai yra ir tokių, kurie neabejoja, kad ir Kanadoje su laiku bus socializmas, kuris išsivystys į komu-

nizmą. Jie įsitikinę, kad socialinis vystymasis, socialinė evoliucija veda prie to. Bet kur kas sunkiau pasakyti, kaip tas įvyks. Vieni sako, kad turės ir čia įvykti revoliucija, kiti mano, kad gali būti apsieita be kraujo praliejimo.

Štai kaip Kanados perėjimą į socializmą persistato Kanados Komunistų Partija.

1962 metais priimtoji programoj "The Road to Socialism in Canada" pasakyta:

"Komunistų Partija stovi už taikų perėjimą į socializmą remuose istoriniai išsivysčiusiuose Kanados parlamentarijose institucijose. Tuo pat sykiu ji pripažįsta, kad neišvengiamai iškilks pavojus kapitalistų išstojimo prieš socialistinę valstybę ir išreikštą daugumos Kanados žmonių valią, ir kad to negalima nepaisyti, nenorint turėti didelių nuostolių. Kanados kapitalistai savanoriai neatiduos žmonėms savo galios ir privilegijų. Žmonės turės paimti savo akciją. Todėl taikūs perėjimas į socializmą, kuris yra pageidaujamas, priklausys ne tik nuo žmonių noro, bet ir nuo to meto jėgų santykių. Didžiausia žmonių vienybė, jų aiškus nusistatymas, dalyvavimas kuo plačiausiu darbo klasės masių politinėse kovose ir sudarymas nesulaužomos vienybės tarp fermerių ir vidurinių miestų žmonių sluoksnių turi būti toks, kad jie galėtų sutrukdyti ir suparalizuoti kapitalistų jėgų ir politinę reakciją".

Šis KKP programos punktas pasako, ko galima tikėtis tada, kai ateis laikas Kanadoje santvarkai pasikeisti. Lieka tikrai klausimas, kada tas ateis ir kokiame sąlygose tas vyks, kokie santykiai bus tarp darbo žmonių ir kapitalistų jėgų. Tai klausimas, kurį sunku dabar atsakyti. Sunku atsakyti todėl, kad sunku numatyti, kaip gy-

venimas Kanadoje vystysis. Galima tik spėlioti.

Iš vienos pusės, mes matome, kad kapitalizmas Kanadoje laikosi tvirtai. Ekonominiai reikalai neblogi. Kapitalistinės partijos dar gerai laikosi. Pažangioms partijoms sunku patraukti žmones savo pusėn. Kanadoje, kaip žinia, ir kapitalistinės santvarkos rėmuose buvo įvesta eilė reformų. Turime nedarbo apdraudą, vaikų bonus, senatvės pensijas, hospitalizaciją, visokias sveikatos apdraudas, kurioms priklauso daugelis dirbančiųjų, įvairias pagaldas, kaip tai našlėms, neregiam, dirbti negalintiems ir t. t. Vienu žodžiu, gyvenimas žymiai pagerintas, lyginant su depresijos laikais. Tas labai daug padeda kapitalistinei santvarkai.

Bet, kaip jau sakėm, gyvenimas nestovi vietoje. Nėra užtikrinimo, kad jis ir toliau eis tokiu keliu. Kanada gyvena pasaulyje, kur vyksta pasikeitimai, kurie liečia ir Kanadą.

Klausimas, kaip vyks perėjimas į socializmą. Kai kas vaizduojasi, kad bus krachas, darbo žmonės turės paimti galią per revoliuciją. Bet yra ir kitokių nuomonių. Reikia turėti mintyje, kad gyvenimas eina pirmyn.

Porą dešėtk metų atgal socializmas Kuboje būtų negalėjęs išsilaikyti kelių savaitių. Dabar gi jis gyvuoja jau eilę metų. Padėtis pasaulyje labai pasikeitė. Kad ir labai nemalonu, JAV kapitalistai turi toleruoti socializmą Kuboje.

Perspektyvos rodo, kad kitose pasaulio dalyse gyvenimas pažengs pirmyn labai daug iki to laiko, kada iškilks klausimas Kanadoje apie įvedimą socialistinės santvarkos. Gal tada ir Kanadoje bus daug lengviau pereiti į kitą santvarką. Gal tuomet ir Kanadoje didžiama žmonių aiškiai matys, kad kito kelio nėra. Gal tuomet Kanados kapitalistai bus bejėgiai sudaryti pavojų, bandyti pastoti kelią taikiam perėjimui į socializmą.

Tokie tai klausimai stovi Kanados žmonėms. Tiesa, šiuo tarpu daug kas visai negalvoja apie tai. Bet tie, kurie galvoja, gvildena juos ir ieško atsakymo.

Nusiginklavimo Fronte

Jungtinės Valstijos nori, kad Tarybų Sąjunga pradėtų privatiškus pasitarimus su Jungtinėmis Valstijomis dėl sutarties neduoti nuklinių ginklų toms šalims, kurios dar neturi. Tarybų Sąjunga sako, kad ji neis į jokių privatiškų pasitarimus su Jungtinėmis Valstijomis šiuo klausimu, kol Jungtinės Valstijos neišsivadės plano sudaryti daugiašalę NATO nuklinę jėgą.

Church of England (anglikonų bažnyčia) pasisakė prieš nuklinių ginklų naudojimą kare ir ragina Britaniją išsivadėti savo nuklinių jėgų.

A. Bačuris

Fašistų la "Lietuva — ant įkaitusi reiške, kad Socialistinė valstybė, tur ti tarsi vand Norėdami okupantai en koti šalį. Da tada! Lietuv lerininkai n sudegino. Iš monės įrengi tā, muziejų kasdien jie v

Bet nei tvarka", nei rojimas su klupdė lietu pirmų karo ma pagrind munistų par ji stojo į k čiamus grob tai kūr su nų būriai, į k žangiausi m kaimų gyven

1944 meta rijoje kovo riai ir kuopin buvo nuolat partizaninio

Narsijų sklido po Li by, šaukdam rybinių patr niaus" būry vaite nuver ešelonus, su dėlių su šaud sunaikino (riasdešimt 1 giro" būrio tai užpuolė 3 dalinį. Fašis rininkų ir ki

Liepos 8 tizanų būrys tams" forsa upelį, kaud pietrytinę V sijungęs p riuomenės, i leto gatvių.

Lietuvos i mo štabo įs kų girios i duojančiai Trakų parti dovai Michai ofilis Monči mē pozicijas Gardino mag kelią vokiečių jusiems iš G suptai Vilnia pasuko į šalį, ko tarybinia tankinė artill sumalta.

Drauge su mene partiza vynę", "Lais kiti priartė kovėsi miest paskui ir jo Gerai žino

Pastabos

Kaip nesakysit, daug kas pasikeitė pasaulyje.

Stai, Britanijos karalienė pasikvietė pas save tarybinę astronautę Valentina Tereškova ir Bukingham palocius.

Tuomi karalienė tinkamai pagerbė tą erdvės didvyrę, nors ji ir komunistė, atstovauja komunistų valdomą šalį.

Bet pas mus, ir daug kur kitur, nežiūrint to, kaip geras dalykas būtų, jeigu jis komunisto pasiūlytas, laikomas blogu.

Jeigu kokiam judėjime, kad ir labai kilniame, užuodžia kas komunistą, prakeikia visą judėjimą.

Bėda jų tame, kad ne visur jiems pasiseka.

Kanadoje turime daug faktų, kurie rodo, kad komunistai siūlė gerus dalykus.

Komunistai pirmieji siūlė nedarbo apdraudą, paramą šeimoms, minimum algas, užtikrinimą civilinių teisių ir t. t.

Dabar visa tai Kanadoje įstatymais užtvirtinta.

Toronto Daily Star editoriale juokiasi iš Junitinių Valstijų, kurios tokį triukšmą sukėlė dėl Kubos žuvininkų.

Laikraštis nurodo, kad federaliai autoritetai surado, jog žuvininkai nenusikalto JAV federaliam įstatymui, bet Floridos autoritetai užsispyrė ir tiek. Jie nori būtinai bausti tuos žuvininkus.

Laikraštis JAV prezidentą vadina karštągalviu. Labai teisingai.

J. Kardelis siūlo Vakarams nieko nelaukti, o griebti Tarybų Sąjungą į nagą dabar.

Girdi, dabar Tarybų Sąjungoje viskas pašliję, tai nebus sunku "išvaduoti" Lietuvą ir kitas šalis.

Bet užsimiršęs sako, kad De Gaulle politika veda į tolimesnį Vakarų sujūrimą.

Supraskit, tas įrimas ejo ir iki šiol.

J. Kardelis turėtų matyti, kad ne Tarybų Sąjungoje ar kurioje kitoje socialistinėje šalyje reikalai pašliję, o visame Vakarų pasaulyje, visuose kontinentuose.

Visur žmonės bruzda, generalai vienas kitą verčia nuostoto ir t. t.

Tikra košė, ar ne?

J. Y.

PRIPAZINO MONGOLIJĄ

Kanados vyriausybė pripažino Mongolijos Liaudies Respubliką.

Mongolija yra Jungtinių Tautų narė.

Bet Kanados vyriausybė vis atsisako pripažinti Kiniją.

Kanados televizijos programos "Flashback" (žvilgsnis atgal) dalyviai. Iš kairės į dešinę: Alan Millar, Maggie Morris ir Allan Manings. Programa matomą sekmadieniais.

Ką Kiti Rašo

Formoziečiai subruzdavo

"Chicago Daily News" korespondentas Formozoj, Smith Hempstone rašo:

"Labiausia gresmingas ilgam laikui Čiango režimui pavojus yra iš pačių formoziečių, o ne iš Kinijos..."

Matomai padrasinti kitose šalyse sambruzdziais už laisvę, Formozos žmonės taipgi mąsosi nusikratyti Čiango jiems užkartą jungą.

Formoza turėjo 8 milijonus gyventojų. Čiango atsikraustė su trim milijonais savo armijos ir visokių pareigūnų ir išnaudotojų. Bet dabar čiangiečių jau mažiau. Jo armija nusenus Formoziečių yra dar daugiau, o jie neprisiima Čiango režimo.

Dėlto Hempstone mato tam režimui pavojų iš pačių Formozos žmonių.

— Vilnis

Eikvojasi senelis

"Naujienu" redaktoriui taip parūpo Antano Bimbos byla, jog iš įtūžimo gali visai susiekvoti.

Kelintu kartu ištisas skiltis savo mazgotėje "paaukoja Bimbos reikalui". Sausio 29 neva "apžvalgoje" vėl grįžta prie tos pačios temos — per tris skiltis:

Bimba galėjo būti nubaustas, kaip buvo nubausti Julius ir Ethel Rosenbergai (sudeginti elektros kėdėje).

Bimba turėtų "prisipažinti ir prašyti atleidimo".

Visus, kas smerkė karą Korėjoje, reikėjo nupilietinti, ir t.t., ir t.t.

Kaip didelis "teisių žinovas" Grigaitis plačiai linksniuoją piliečio "teises ir pareigas".

Bet iš viso to tik pademonstruoja savo įtūžimą, nesuvaldomą pyktį.

Neiškenčiu nepriminęs seneliui labai tinkamą romėnų patarlę:

Ira furor brevis est. Žemaitiškai šnekančios: Perdidelė rūstybė priveda žmogų iki pasiu-timo (ar kas nors tam panašaus).

— L. Jonikas

Ko jie bijosi

Pasirodo, kad sausio 11 d. Niujorke vėl buvo susirinkę Lietuvos priešai, pasak velionį Prūseiką, "sunešę savo klumpes".

Ir ko jie ten buvo suvykę? Kokia baimė juos ten sunešė?

Atsakymą randame sausio 22 d. "Keleivyje".

Išsiganodę jie pagerėjusių santykių tarp Rytų ir Vakarų. Pavojus esąs Vakarų valstybių ir Tarybų Sąjungos "kai kuriais klausimais susipratimo ir pasirašymo sutarties?"

Vadinasi, jie mato pavojų naujo karo grėsmės sumažėjime. Jie nori užstoti kelią susitarimui.

— A. Bimba

Baigia išprotėti

Pagieža Tarybų Lietuvos atžvilgiu nacionalistus veda prie liepto galo. Jiems ne tik no good klestinti Tarybų Lietuvos pramonė, lietuvių tautos kultūra, išplaukianti iš liaudies gelmių, jiems jau no more good Lietuvos laukų panorama. Nemuno krantai, net ir žiemos sniegas Lietuvoje jiems jau raudonas, sukomunistintas.

V. Tysliavienė, Bridgeporte, Conn., norėjo parodyti savo filmą "Žiema Lietuvoje". Kilo baisus liarmas. Girdi, nežiūrėkime Lietuvoje iškritusio ražiai nufilmuoto sniego, nežiūrėkime nufilmuotų šokių, nežiūrėkime meninių su dainomis filmų!

Kodėl? Tai komunizmas! Veda prie koegzistencijos su Tarybų Lietuva! Ar tai ne beprotiškumas? Ar tai ne liepto galas?

— S. J. Jokubka

Kryžiuočiai

Prašau paskaityti sekamą: Valerija Tysliavienė paskelbė savo laikraštį, kad vasario 9 d. Bridgeporte, Conn., įvyksias mitingas, kur kalbės V. Vaitiekūnas ir parapijos kunigai, o Tysliavienė "pademonstruos ištraukę iš V. Klovos operos 'Pilėnai' bei nurodys savo filmą — "Žiema Lietuvoje".

Dėl to "Keleivys" suriko: "Tuščios V. Tysliavienės pastangos". Nes, esa, jei ji ten rodytų filmą iš Lietuvos ir duotų ištraukas iš V. Klovos operos "Pilėnai", tai būtų tragedija...

Todėl, girdi, tragedija, kad Klovos opera nukreipta prieš vokiškuosius kryžiuočius.

Mitingo šaukėjus "Keleivis" išvadina "aklais", o Vaitiekūnui padiktuoja atsakyti mitingui kalbėti, jei Tysliavienė bus leista rodyti filmą ir pademonstruoti lietuviškas plokšteles!

Kaip ji, girdi, drįsta demonstruoti plokšteles iš operos, vaizduojančios lietuviu tautos kovas su vokiškais kryžiuočiais! Kaip ji drįsta demonstruoti filme puikius vaizdus iš mūsų gimtosios žemės, iš Lietuvos!...

Nepažįstame mes nei to Vaitiekūno, nei mitingo rengėjų. Bet dalykas čia tas: "veiksniai" visiškai išprotėjo, o V. Tysliavienė, kuri dar vis dažnai prie jų taikstosi, neretai jų terminais šeria savo laikraštį, dabar gal pamatys šviesą.

Na, o "Keleivis" vis gilyn ir gilyn klimpsta į fašistinę smarvę!

— R. Mizara

Kas Dedasi Zanzibare

Zanzibaras mažai kam buvo žinomas, kol tenai neįvyko perversmas. Tada jis išgarsėjo po visą pasaulį. Visi sužinojo, kas per viena ta šalis, kas ten gyvena. Ne tik tas, surado, kad tenai kubiečiai surengė perversmą. Žemiau atpasakosime vieno keliautojo po Afriką pasikalbėjimą su Zanzibaro vadais.

Indris Cox susitiko su Zanzibaro lyderiais, premjeru šeiku Abdulla Hanga ir apsigynimo ministru Babu Tanganjikoje. Jis juos pažinojo per eilę metų.

Kaip jis patyrė iš Hangos ir Babu, tai perversmas Zanzibare įvyko ne be pasiruošimo. Prie jo buvo ruošiamasi, tik niekas užsienyje nieko apie tai nežinojo.

Zanzibare ejo kovos tarp progresyvių ir reakcinių jėgų. Tos kovos ejo ir prieš nepriklausomybės išgavimą gruodžio 10 dieną praėjusiais metais. Sukilimas išsiveržė, kai reakcinės jėgos su vyriausybe priešakyje užsimojo uždrausti Umą (Liaudies Partiją), vadovaujamą Babu.

Reikia atsiminti, kad vyriausybės partijos surinko 72,000

ŠYPSENO

"Gone with the wind"

Žmona numirė ir jos siela nuėjo į čyščių. Žiūri, kad jos vyras tebėra čyščiuje.

"O tu, nusidėjeli!" sušuko jį ant vyro. "Tiek pinigų išleidau ant mišių, kad išvadavus tave, o tu tebeskursti čia!"

"Taip, tu daug pinigų sukūšai, bet kam?" teisinosi vyras. "Tas kunigas, kuriam tu davai pinigų dėl mišių, net ir į čyščių nepateko. Jis ten, pragare, tas rakalis. Jo maldų niekas nepaisė".

Nors skaitiklį uždaryk

Sykį sykštuolė užsimanė važiuoti miesto centran taksiu. Jos nelaimė, važiuojant nuo kalniuko, taksiu automašinos stabdžiai sugedo ir automobilis pasileido pakalnėn.

"Sulaikyk, sulaikyk jį!" šaukė moteris.

"Aš negaliu jo sulaikyti. Stabdžiai sugedo."

"Jei negali sustabdyti, tai nors skaityklį užsuk".

Didelis dalykas!

"Sveikinu, jūs pilnai pasveikote", tarė psichiatras, sveikindamas pacientą.

"Didelis dalykas! Pirmą buvau Napaleonas, o dabar tik vienas niekas".

balsų, o opozicinės 87,000. Rinkimai įvyko praėjusiais metais liepos mėnesį.

Didžioji spauda skelbia, kad Zanzibare ejo kova tarp afrikiečių ir arabų. Faktinai, tai afrikiečiai ir arabai veikė bendrai prieš reakcinius afrikiečius ir arabus, kurie vadovavo vyriausybei.

Bet kova Zanzibare (ir Pemboj, kitoj saloj, kuri priklauso prie Zanzibaro) dar nepasibaigė. Naujai vyriausybei grumoją dideli ekonominiai sunkumai.

Montrealo Jaunimas Sutautes Traukinyje

QUEBEC. — Apie 1,200 Montrealo jaunų žmonių vyko čia specialiu traukiniu pamatyti Kvebeko žieminį Karnivalą. Kas tame traukinyje dėjos, esą sunku net aprašyti. Jaunimas tiesiog orgijas kėlęs. Degtinė, vynas, keiksmai plaukė kaip lietus iš debesies.

Traukinys buvęs keleivių su laikytas kelis kartus. Čia atvyko trimis valandomis vėliau, negu turėjo. Keturi vagonai buvę gerokai apgadinti.

Didžiausias triukšmas buvęs, kuomet vaikai ir merginos pradėjo vieni kitus vaikytis po traukinį rėkdamai. Nešvarios dainuokos pakeitusios francūzų mėgiamą aluotę. Keli vagonai buvę aptamsinti.

Montrealo žinios

Hydro Darbininkai Veda Derybas

"The Canadian Union of Public Employees" (CLC), kuri atstovauja apie 2,500 "Quebec Hydro - Electric Commission" darbininkų, užvedė derybas dėl naujos darbo sutarties su samdytojais. Pirmiau, kaip žinia, daugumas šios pramonės šakų provincijoje buvo privačių kompanijų rankose, bet pereinamais metais jos tapo suvalstybtintos — Kvebeko provincijos valdžia perėmė į savo rankas. Taigi, pramonė apvienyta, bet darbininkai ne visai, nes kai kurie iš jų pirmiau priklausė kitai unijai, kiti buvo visai neorganizuoti (jų nelaimė, dabar turi dvi unijas ir jos pešasi tarp savęs, būtent, virš mūnėtoji unija ir "Confedera-

tion of National Trade Unions"). Kaip elektros jėgainės gamyklos, taip ir darbininkai išsimėtę po visą provinciją, bet daugiausia jų, apie 1,800 darbininkų, dirba Montrealo ribose.

Unija reikalauja darbininkams pakelti algas po 40 c. į valandą ir, šale kitų darbo sąlygų pagerinimo, laiko bei darbo stažo (seniority) prisilaikymo.

Pranašauja Šaltas Dienas

Saryšį su pylimu salos (Ile Notre Dame) dėl 1967 m. pasaulinės parodos, kaip inžinieria pranašauja, Verdunas iki tam laikui pavasariais turės kęsti šaltį. Dalykas tame: Apsaugojimui naujai pilamos salos nuo susitvenkusios pavasa-

riais St. Lawrence upėje ledų, skersai upės planuojama budavoti vadinamą ledų tvorą sulai- kymui ledų. Prie šio tvenkinio, apskaičiuojama susikauptų per žiemą apie 32 kvadratinų mylių ledų kalnas ir kol jis pavasarį ištirptų, inžinierių many- mu, Verdune palaikytų daug žemesnę temperatūrą. Labiausia tuo susirūpinus Namų ir Paskolų Korporacija (Home and Mortgage Corp.), nes ši korporacija yra nupirkusi mi- nyškų salą ir planuoja ten praveisti gyvenamų namų statybą.

Ambulansu Aptarnavimo Problema

Kaip veikiausia kituose di- deliuose miestuose, taip ir Montreale, lig šiolei žmogų iš- tikus nelaimė, staiga susirgus ar susižeidus, iššaukus polici- ją, ligonis skubiai buvo nuvež- tas į ligoninę. Bet šis, taip svarbus visuomeninis aptarna- vimas, iš policijos pusės nu- traukiamas. Aiškinama visaip: viena, sakoma, policija neturi tam pakankamai jėgų; o an- ra, policininkai, sako, juk nėra gydytojai ir jie kartais nuveža žmogų į ligoninę bereikalingai. Toks gi viešas ambulanso aptarnavimas mieste, visi pripa- žįsta, būtina reikalingas.

Tuo susirūpino viešos įstai- gos, ypatingai profesionalės medicinos organizacijos. Pla- nuoja, svarsto, bet išeities ne- suranda. Montrealo Generalinė Praktikančių Asociacija, kuri turi apie 200 narių, pasisiūlė tokiam aptarnavimui. Tam pri- taria ir Kvebeko Gydytojų ir Chirurgo Kolegija. Bet su tuo susidaro išlaidų apie \$75,000 į metus. Miestas atsisako mokė- ti, nes, sako, tai provincialės valdžios reikalas. O ši sako, kad miesto reikalas.

Policijos su ambulansu aptarnavimas turėjo būti sulai- kytas nuo vasario 1 d. Bet da- bar atidėtas iki kovo mėn 1 d. Manoma, gal iki to laiko daly- kai bus sutvarkyti gerojone pusėn.

Susiziedavo

Teko patirti, kad šiomis die- nomis susiziedavo Yura Niaurytė (Petro ir Marytės Niaury dukrelė) su angli tautybės jaunikačiu. Juodviejų vestu- vės įvyks šį pavasarį, gegužio mėnesį.

Gaila, Bet Priverstas

Nežinau, kiek šis "Montre- alo žinių" skyrelis pasitarnavo ar buvo įdomus Liaudies Bal- so skaitytojams nuo to, kaip šis korespondentas buvo vėl prisiėmęs jas rašinėti? Aš iš savo pusės jaučiau didelį ma- lonumą, kad galėjau nors tiek pasitarnauti mūsų laikraščiu ir visiems LB skaitytojams, ku- rie įdomavosi skaityti šitas ži- nutes. Aš taipgi esu dėkingas už kooperaciją tiems, kurie su- žinoję kas naujo įvyko lietuvių gyvenime žinutes perdavė man. Nes be kitų kooperaci- jos, nė vienas korespondentas

negalėtų surinkti visas žinias ir perduoti jas spaudai.

Deja, su apgailėjimu turiu informuoti skaitytojus, kad šiuo tarpu esu priverstas nu- traukti rašinėjęs "Montrealo žinias", nes apart kitų organi- zacinių reikalų, dar teko pris- imti pašalpinėje draugijoje di- deles pareigas. O dirbant dirb- tuvėje ir gyvenimo amžiu "per- lipus per kalno viršūnę", nepa- kanka jėgų viską atlikti.

Tačiau turėkime viltį, kad jei ne visokios žinios, kaip kad buvo ligšiol, tai bent iš lietuvių gyvenimo žiniomis bus pasida- lyta su skaitytojais. Atsiras vienas ar kitas korespondentas

arba korespondentė ir para- šys. Sužinojęs, nepraleis žinių neparašęs spaudai ir šis kores- pondentas.

J. Lesevičius

Paieškojimas

Ieškau Liudviko Jablonskio ir Marytės Jablonskaitės, sū- niaus - duktės Kazimiero. Jie 1944 metais išvyko iš Lietuvos, Plungės miesto.

Prašau atsilipti ar apie juos žinančius pranešti adresu:

Ona Stankutė
Plungė, Smilties 8,
Lithuania, USSR

Su liūdėsiu širdyse minime keturių metų sukaktį nuo mirties mūsų neužmirštamai gero draugo

Jono Turutos
Mirusio vasario 18 d., 196 m.

Mes prieš virš pusšimtį metų pradėjome su Tavimi Lie- tuvoje kaimynystės pažintį, o čia Kanadoje nenutrūks- tamą mūsų draugystę.

Mes liūdime Tavęs, Drauge, ir tęsiame kartu su Tavim pradėtą gyvenimo kelią į šviesesnę ateitį darbo žmonėms

B. Kvietinskas
J. Rutelionis

Montreal, Kanada

Minime trijų metų sukaktį nuo mirties

Kazimiero Martinkaus
Mirusio 1961 m. vasario 18 d.

Tebūna lengva Kanados žemelė jam amžinai ilsintis ramybėje.

Eleanora Juodelytė
ir podukra Linda

Montreal, Que.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažuose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 keleivių, labiau pageidaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kana- diškais \$1,061. Tas apima transportaciją sprausminiais KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakarto- jimas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q.
Telefonas: 861-1866

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetas, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

iš

Konservatu nemažas bi Diefenbakeri met praėjus konservatai buvo nemaž šiantis rinkin binete buvo juo ir net suo ji. Bet kai r nės sako, vie su kuo, opoz rodė.

Ottawoj įv tų konferenc gatų išdriso pasisakyti i tiktai 30. Ki Tiesa, jie m nepaims virš me atsitikim mas viešai p neturi nugar

Pažymėtin konferencija išdirbimo pla vatų prograr

Toronte ne maujama dė (koronerio) leidžiama pr mirtys. Kita kiama, nety užminti kai buvo puolar leškotojas.

Pasirodo, gydytojas man buvo t rijos prōku kad reikia kuriomis bu kės vienos laike operac ir laike tyri žirkliukės v laike operac

"Liaudi išleidžiamų

Dienra Tris ka Du kar Savaitr DVISA Mėnesi LAS IR GY Laikra: Priima kame persi nadiškais p Taipgi virš vardint tines.

Pusmet "Sporto" — ir Menas" — mas" — \$1 \$2.00.

Prenun ir turi būt metais, kad

Užsaky Liaudies B

A. Bačiūnas, G. Nabatovas

Iš rusų kalbos išvertė Vyt. Martišius

Kovos Dėl Vilniaus

(Tąsa)

Fašistų laikraščiai tvirtino: "Lietuva — tai vandens lašas ant įkaitusio akmens". Tai reiškė, kad Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika, kaip valstybė, turi išnykti, išgaruoti tarsi vandens lašas.

Norėdami tautai pagreitinti okupantai ėmė sistemingai niokoti šalį. Daugiau kaip ketvirtadalį Lietuvos gyventojų hitlerininkai nukankino, išsaudė, sudegino. Išgrobė turtą, pramonės įrengimus, prekes, maistą, muziejų vertybes. Šešėlis kasdien jie vežė į Vokietiją.

Bet nei okupantų "naujoji tvarka", nei žvėriškas susidorojimas su gyventojais neparklūpė lietuvių liaudies. Iš pat pirmų karo dienų, vadovaujama pagrindinių Lietuvos Komunistų partijos organizacijų, ji stojo į kovą prieš neaplenčiamus grobikus. Tai vienur, tai kitur susikurdavo partizanų būriai, į kuriuos stodavo pažangiausi miestų, miestelių ir kaimų gyventojai.

1944 metais Lietuvos teritorijoje kovojo 67 partizanų būriai ir kuopinės grupės; 46 iš jų buvo nuolat susiję su Lietuvos partizaninio judėjimo štabu.

Narsiujų partizanų šlovė sklido po Lietuvą ir už jos ribų, šaukdama kovon naujas tarybinių patriotų grupes. "Vilniaus" būrys tik per vieną savaitę nuvertė keturis priešų ešelonus, sudegino keletą sandėlių su šaudmenimis ir maistu, sunaikino daugiau kaip keturiasdešimt hitlerininkų. "Zalgirio" būrio kovotojai netikėtai užpuolė 300 žmonių vokiečių dalinį. Fašistai neteko 100 karių ir kareivių.

Liepos 8 naktį lietuvių partizanų būrys "Mirtis okupantams" forsavo Baltosios Vokės upelį, kaudamas įsiveržė į pietrytinę Vilniaus dalį ir, prisijungęs prie puolancios kariuomenės, išvijo priešą iš keleto gatvių.

Lietuvos partizaninio judėjimo štabo įsakymu iš Rūdininkų girios į pagalbą Vilnių vaduojančiai kariuomenei atėjo Trakų partizanų brigada (vadovai Michailas Afoninas ir Teofilis Mončiūnskas), kuri užėmė pozicijas prie Vilniaus — Gardino magistralės ir pastojo kelią vokiečių tankams, skubėjusiems iš Gardino padėti apsuptai Vilniaus įgulai. Fašistai pasuko į šalį, ir čia juos pasitiko tarybiniai tankai ir prieš-tankiniai artilerijai. Kolona buvo sumalta.

Drauge su tarybine kariuomene partizanų būriai "Už Tėvynę", "Laisvoji Lietuva" ir kiti priartėjo prie Vilniaus ir kovėsi miesto pakraščiuose, o paskui ir jo gatvėse.

Gerai žinodami vokiečių at-

ramos punktus, jų ugnies sistemą, partizanai pirmiausia daug nuveikė kaip palydovai ir žvalgai. Bet dažnai jie kovėsi su automatu ir granata rankose.

Teofilio Mončiūnsko partizanų brigados kariai kartu su Aleksejaus Bulachovo pulko daliniais tris dienas atkakliai grūmėsi su vokiečiais, vykusiai į pagalbą apgultai įgulai. Partizanas Jonas Moliejus ne kartą prasiskverbė į priešų pusę ir tarybinei vadovybei atnešė vertingų žinių apie vokiečių pajėgas ir ugnies taškų išdėstymą.

Liepos 8 naktį jaunas partizanas Juozas Kruopas atskleidė ir likvidavo diversantų grupę, mėginusią susprogdinti tiltą per Vilnelę ir sukliudyti tarybinės kariuomenės puolimą į Vilnių. Diversantai, pasirodė, buvo "savanoriai" iš tėvynės išdaviko Plechavičiaus būrio.

Kada Alijevo pulko smogiamosios grupės ėmė pulti pirmyn, iš užnugario pasigirdo šūviai. Tai šaudė išblaškytos vokiečių grupės, mėginusios prasimušti pas savuosius. Reikėjo užimti gatvę likviduoti sulamdytų priešų dalinių likučius. Pulko vado prašymu šito ėmėsi partizanai.

Išvaduotuose kvartaluose buvo išdėstyti dviejų — trijų karių ir partizanų pasalos. Tarp sodų ir skverų budėjo patruliai.

Hitlerininkai buvo taip įbauginti partizanų, kad beveik visus mieste likusius taikius gyventojus įtarinėjo turint su jais ryšius. Fašistai juos ginklu suvarydavo į rūsius ir užrakindavo.

Seniai ir vaikai neišlaikydavo, dusdavo požemiuose. Partizanai čia prasiskverbė ir gelbėdavo pasmerktuosius mirti.

Šaulių kuopos vadas leitenantas Žukovas iš partizanų sužinojo, kad vienoje bažnyčioje, kurią vokiečiai rengiasi padegti, kamuojaosi tūkstančiai gyventojų. Leitenantas apie tai nedelsiant pranešė 785-ojo pulko vadui papulkininkui Ivanui Vasiljevičiui Kurkinui.

— Drauge papulkininke, — paprašė Žukovas, — leiskite išvalyti Bazilionų gatvę ir prasi-gauti ligi bažnyčios.

— O tavo kuopa susidoros? — Manau, kad susidorosime. Žinoma, būtų nebloga, jei paramytų artileristai.

— Gerai, leitenante. Aš susitarsiu su diviziono vadu, kad jis pagalbą pasiųstų Vernidubos būri.

Iš Bazilionų gatvės išgūję priešą, Žukovo kuopos daliniai pasislėpė užimtų namų griuvėsiuose. Iš čia vadas stebėjo

aikštę, kurioje kūprojo bažnyčia. Kaip geriau prie jos prasi-brauti?

Aplink bažnyčią — žolynai, krūmai, medžiai. Tarp jų buvo dviejų — trijų metrų protarpiai. "Du — trys stiprūs šuoliai, ir mes prie tikslo".

Taip svarstė Žukovas, apžiūrėdamas prieš akis esančią vietovę, namus greta bažnyčios. Jų languose žiojėjo šaudymo angos. "Kai tik pakilsime, fri-cai mus ims šventinti".

Žukovui į pagalbą atėjo vietiniai partizanai. Kuopos smogiamosios grupės jie pravedė kiemais, išsilenkdami fasadu į aikštę stovinčių namų. Vandens nutekamaisiais vamzdziais į pagalbą apgultai įgulai. Partizanas Jonas Moliejus ne kartą prasiskverbė į priešų pusę ir tarybinei vadovybei atnešė vertingų žinių apie vokiečių pajėgas ir ugnies taškų išdėstymą.

Bet keletui karių iššokus į aikštę, kulkos ėmė spragsėti į namų sienas ir grindinį. Vokiečiai šaudė nuo stogų, pro pačios bažnyčios langus.

Žukovas matė, kaip seržantas Ivanas Kamerđinas stryktelėjo iš už tvoros ir pasileido bėgti prie bažnyčios, bet plūptelėjo trumpa serija, ir seržantas sugriuvo ant žolės, greta tvoros. Šį kartą šaudė pro rū-sio langą.

Seržantas kokias penkias minutes gulėjo nejudėdamas, be jokio gyvybės ženklo. Vokiečiai tikriausiai pamanė, kad rusas užmuštas, ir nutraukė ugnį. O Kamerđinas, nustatęs, iš kur jį šaudė, lėtai priešlaužė prie lango, į rūšį vieną po kitos sumetė dvi granatas. Kulkosvaidis neatsiliepė.

— Ei, kas ten, pasiduokite! — šūktelėjo seržantas.

Iš rūsio pasigirdo dejonės.

Veržliu šuoliu kuopos daliniai įsibrovė į bažnyčią. Jie čia rado apie tris tūkstančius Vilniaus gyventojų, kuriuos hitlerininkai suvarė iš visų rajonų. Tarybiniai kariai jiems išgelbėjo gyvybę.

Liepos 8 iš Berlyno lėktuvu atskrido naujai paskirtas Vilniaus įgulos viršininkas generolas leitenantas Štagelis su kategoriškai Hitlerio įsakymu bet kokia kaina išlaikyti miestą savo rankose. Tačiau įsiai jau nebegalėjo pakeisti padėties. Vakarop 5-osios armijos kariuomenė, veikdama drauge su Rotmistrovo tankų armijos ir 3-ojo mechanizuoto korpuso daliniais, iš trijų pusių apsupo priešų įgulą.

— Šturmas

Apsupti vokiečiai atkakliai spyrėsi. Kareiviams buvo paskelbtas Hitlerio įsakymas, kad Vilnius "dėl didžiulės strateginės savo reikšmės turi būti ginamas ligi paskutinio kraujo lašo". Nuolatinių mušijų iška-muotoms dalims fašistų radijas žadėjo paramą: tuojau tuojau iš kitų ruožų pas juos prasi-verš rezervai.

Kiekvieną dieną buvo mėginama palaikyti apsuptųjų dvasią. Kai saulė linkdavo vakarop, virš miesto išnirdavo vo-

kiečių transportiniai lėktuvai. Zenitininkai tuoj pat į juos imdavo šaudyti.

Be orientyrų, kuriuos pranešdavo per radiją, vietą kroviniams mesti vokiečiai parodydavo sutartomis raketomis. Bet vos tik kur nors prešo pu-sėje plykstelėdavo raudonos ar žalios raketos, tuoj pat į orą visu žiedu pakildavo mūsų raketos, kurios vokiečių lakūnus išmušdavo iš vėžių.

Stengdamiesi kuo greičiau atsikratyti krovinių, lėktuvai kur papuola mėtydavo konteinerius su šaudmenimis, ginklais, maistu ir degalais.

Mėtė ir parašutininkus. Daugelis iš jų nusileisdavo mūsų kariuomenės užimtuose kvartaluose ir patekdavo tiesiai į... nelaisvę.

Kai kada virš priešų pozicijų staiga pasklisdavo iš didelio aukščio išmesti lapeliai. Suka-liodamiesi ore, jie atlėkdavo ir į mūsų pozicijas. Hitlerininkų vadovybė tikindavo savo kareivius ir karininkus, kad tarybinė kariuomenė netrukus bus sutriuškinta ir maldavo "dėl Vilniaus grumtis iki paskutinio žmogaus".

Tarybiniai kariai šypsodamiesi skaitydavo šiuos "dangaus raštus" ir dar tvirčiau veržė apsupties žiedą.

Liepos 10 galutinai aplamdytos, bet vis dar karingai nusiteikusios hitlerininkų dalys buvo suspaustos miesto centro ruože: Lukiškių (dabar Lenino) aikštė — Basanavičiaus, Konarskio gatvės — Vingio parkas. Už priešų gynybos linijos plačia juosta raitėsi Neries upė.

Vadovaudamasi humaniškais sumetimais ir siekdama išvengti bereikalingo abipusio kraujo liejimo, tarybinė vadovybė ne kartą siūlė įgulai liautis toliau priešinuisi.

"Jūs apsupti didelių Raudonosios Armijos pajėgų, — buvo sakoma Liepos 10 ultimatumu vokiečių įgulai. — Sudaužytos ir išskaidytos jūsų dalys chaotiškai traukiasi. Jūs esate giliame mūsų užnugaryje ir nėra ko galvoti apie prasilaužimą. Atsitraukimo keliai atkirsti... Visai Vilniaus įgulai, jeigu ji pasiduos, garantuojame gyvybę, o sužeistiesiems ir ligoniams — greitą medicininę pagalbą.

Jeigu toliau priešinsitės, būsite sunaikinti. Siųskite deryboms parlamentarus su balta vėliava.

Jūsų atsakymo laukiame 1944 metų liepos 10 dienos 18-00".

Tarybinės vadovybės ultimatumą reikėjo betarpiškai įteikti atskirų priešų gynybos ruožų vadams.

Papulkininkis Sitko žinojo, kad šiam reikalui pulke rasis daug savanorių, bet jis parinko tik tris seržantus: Aleksandrą Sokolovą ir du žvalgus, Raudonosios Vėliavos ordino kavalerius Sergėjų Koroliovą ir Aleksėjų Mazenkovą.

Su balta vėliava rankose jie

nuėjo į prekių stoties pusę.

— Įdomu, kaip mus priims, — tyliai tarė Koroliovas.

— Gal mūsų nė nemato, — susnibždėjo Mazenkovas, nežymiai grįžtelėdamas.

— Neimk į galvą, — taip pat pakuždom atsakė jam Sokolovas. — Jau seniai mus pastebėjo, tik apsimeta...

Pusiaukelėje raitelius pasitiko vokiečių karininkas.

— Koks reikalas? — išdidžiai paklausė, tarsi nežinąs, ko atvyko rusai.

Sokolovas, nenulipdamas nuo arklio, atsisegė planšetę, ištraukė antspauduotą voką ir ištiesė jį karininkui.

— Tarybinės vadovybės ultimatumas, — tarė jis garsiai, vos ne iškilmingai.

Karininkas lėtai pakėlė į jį balzganas, iniršio kupinas akis ir iš seržanto rankų atsargiai lyg bombą paėmė paketą. Laikydamas jį už kraštelio, hitlerininkas apsisuko, kaukštelėjo kulnėmis ir greitai nuėjo link mūrinio pastato, kur tikriausiai buvo įsikūrusi ruožo vadovietė.

Praėjo valanda, o atsakymo vis nebuvo. Ir ko tik neprigalvojo per tą valandą Sokolovas ir jo draugai! Jie, žinoma, nesitikėjo, kad fašistai tuoj pat išeis iš už priedangų ir pakels rankas. Bet vis dėlto jie turi duoti kokį nors atsakymą — teigiamą ar neigiamą.

Seržantų nervai buvo įtempti kaip stygos. Jie dar labiau sunerimo, kai priešų pozicijose prasidėjo įtartinas suburzdimas. Aikštelėje demonstratyviai buvo pastatytas kulkosvaidis.

Seržantai susižvalgė. Iš visa ko matyti, kad fašistai nesirengia priimti tarybinės vadovybės ultimatumo.

Prie mūrinio pastato, kuriamė dingo vokiečių karininkas su paketu, stovėjo sargybinis. Sokolovas ėmė jam moti, kad tasai pašauktų karininką; jis, žinoma, suprato, ko nori rusas, bet pakraipė galvą ir nusiuko.

— Aišku! — atsiduso Sokolovas. — Atsakymo nesulauksime. Jojam...

Atgal jojo neatsigręždam. Bet, žinodami priešų klatingumą, laikėsi arčiau krūmų, kad, ištikus pavojui, būtų kur pasislėpti.

Nė šimto metrų nenuėjus, užpakalyje praplūpo kulkosvaidis. Ant grindinio sūknio bo sunkiai sužeistas Mazenkovo arklys. Seržantai šoko į griovį. Toliau teko šliaužte šliaužti.

Kada baigėsi atsakymo į ultimatumą laikas, prabilo galingos radijo stotys. Tarybinė vadovybė kreipėsi tiesiai į apgultą įgulą kareivius ir karininkus.

Laida tuo pačiu metu buvo transliuojama visuose priešų gynybos ruožuose. Ir visur aidėjo žodžiai:

(Bus daugiau)

Atsišaukimas ir Pranešimas

TORONTO. — Sausio 27 dieną įvyko tarptautinis moterų mitingas, kurį sušaukė Kanados Moterų Kongreso Toronto skyrius. Nors mažai narių dalyvavo, bet buvo įspūdingas ir svarbus tuom, kad sudarė įvairių tautų, kaip tai anglų, lenkų, rusų, suomių, ukrainų, bulgarų, žydų, čekoslovakų ir lietuvių. Mitingo uždaviniu buvo — kaip padaryti skaitlingą kultūrinį tarptautinį moterų dienos minėjimą Kovo 8. Šiam tikslui nutarta, kad kiekviena tautietė atsišauktų į savo tautos sąmoningą draugę ir draugus, kviečiant skirti kovo 8 dieną tarptautinei sveikai, minėjimui moterų dienos, skirtos taikai ir draugystei pasaulyje palaikyti.

Minėjimo programa bus tarptautinė. Taipgi pasivašinimas arbatėle ar kavute ir įvairiais užkandžiais. Pelnas bus medikalei Kubos paramai. Paminėjimas įvyks kovo 8 dieną, 2.30 val. po piet, 957 Broadview.

A. M. Paužienė

NORI PANAIKINTI SEGREGACIJĄ ISVIETESE

Toronto miesto aldermanė May Robinson sako, kad laikas panaikinti segregaciją moterų išvietėse. Tai yra, kad išvietės būtų bendros vyrams ir moterims.

Ko ji nori atsiekti šiuomi, sunku suprasti. Vyrams skirtose išvietėse nėra tų patogumų, kurie reikalingi moterims, ir priešingai.

Toronto ir Apylinkės Lietuvių Žinai

Šeštadienį, Vasario 15 dieną

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Įvyks Toronto Lietuvių Moterų Klubo

Banketas ir Šokiai

Klubo narės paruos skanią lietuvišką vakarienę, bus užsigėrimų ir šokiai prie geros muzikos.

Klubas maloniai kviečia Toronto ir apylinkės lietuvius atsilankyti.

Įžanga \$2.00 asmeniui

Pradžia 6:30 v. v.

Torontiečių Kronika

Apsivedė

Apsivedė Jonas Rušėnas, Akvilės ir velionio Antano Rušėno sūnus, su Maryte Huričuk, ukrainų kilmės kanadiete.

Didžiausios jiems laimės jų naujame gyvenime.

Ligoniai

Draugė D. Gaučienė turėjo operaciją Gydytojų ligoninėj.

Draugė E. Laurusevičienė skaudžiai užsigavo nugarą ir teks nekuri laiką pagulėti lovoje.

Draugas A. Betkus išėjo į ligoninę.

Linkiu sergantiems greitai pasveikti.

Filmas apie Kubą

Torontiečiai galės pamatyti, ką padarė Kubai uraganas Flora ir kaip atsistatymas eina. Mrs. Helen Claus sugrįžo iš

Kubos ir parsivežė filmą. Ji išbuvo Kuboj 4 savaites ir plačiai apkeliauo.

Filmo rodymas įvyks penktadienį, vasario 21, Mayfair Room, King Edward Hotel, 8 valandą vakaro.

Taipgi bus ir pranešimas apie fondą šelpti nukentėjusiems nuo uragano.

Gimė

Peter ir Joann Alksniai susilaukė dukters vasario 10.

Rep.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Samuolis, Chicago, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$6.50 surinktų aukų. Aukojo: Mr. X \$5.50 ir du skaitytojai po 50 c.

A. Plečkaitis, Radaway, Alta., atnaujino tris prenumeratas į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų, paminėjimą paskelbti ir nuo M. Čičinsko \$1.00 aukų. J. Shapron, Philadelphia,

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Pa., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

Geo. Daukas, Rochester, N. Y., prisiuntė \$2.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą užrašytą Lindos Lasalle į Lietuvą ir paminėjimą paskelbti.

P. Gavėnas, Tillsonburg, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Deltuva, Baltimore, Md., \$15.50;

Ch. Mackunas, Montreal, \$1.00;

L. Baronas, E. Rochester, N. Y., \$1.50;

Fr. Smith, Chambly, Que., \$1.00;

T. Pleta, Phoenix, Arizona, \$3.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Mirė J. Žebrius

NEW WESTMINSTER, B. C. — Mirė Jurgis Žebrius, sulaukęs 71 metų amžiaus. Nuliūdę paliko žmona ir podukra.

Kanadon atvažiavo po pirmo pasaulinio karo.

Velionis tarnavo ciro kariuomenėj, buvo patekęs vokiečių nelaisvėn, kur daug vargo matė. Atvykęs Kanadon, taip pat matė daug vargo.

Buvo Liaudies Balso skaitytojas, rėmėjas aukomis. Ne kartą aukojo po \$20.00.

Kilęs iš Panevėžio apylinkės ir sakė, kad turėjo brolių ir seserį.

Į kapines palydėjo nemažas skaičius žmonių. Palaidotas New Westminster kapinėse.

J. Chepukaitis

Neigiamybių Partija

Konservatų konferencija Ottawoje išreiškė pasitikėjimą

senam lyderiui J. Diefenbakeriui. Atrodo, kad buvo nemaža opozicija, bet ji neparodė reikiamos drąsos, kapituliavo. Nesidžiaugia net konservatyviška spauda tokia situacija.

Ta pati konferencija pasiūlymėjo ir kitais neigiamais dalykais. Štai keletas:

Dauguma pasisakė prieš Kvebeko francūzų pasiūlymą, kad konservatai remtų Kanados vėliavos ir himno priėmimą. Francūzai siūlė, kad tuo reikalu būtų visų provincijų pasitarimas, bet buvo atmesta.

Konferencija pasisakė atsargiau žiūrėti į kontribucinę kilnojimą pensiją. Tai buvo nuolaida privatiškoms kompanijoms.

Konferencija pasisakė prieš federalę pagalbą sveikatos apdraudus planams.

Taipgi atmetė, kad konservatai pasisakytų už jaunimo ministeriją.

Atmetė ir taksų sumažinimo pasiūlymą.

Tėvas Suklastavo Sūnaus Egzaminus

LONDON, Ont. — Iš kilo viršun, kad Donald Tutt, Fergus distrikto vidurinės mokyklos principalas, sukeitė egzaminų dokumentus, gero mokinio dokumentus priskyrė savo sūnui, o savo sūnaus prastus dokumentus priskyrė geram mokinui.

Tėvas suimtas ir traukiamas atsakomybėn už tokį klaidingumą.

Jo sūnus 13 skyriaus egzaminuose pasirodė labai prastai. Už literatūrą jis gavo tik 36 iš 100. Jis būtų neprajęs. Bet mokyklos galva buvo jo tėvas, tas ir sukeitė egzaminų popierius, savo vaikui priskirdamas kito mokinio, o kitam — savo sūnaus.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.